

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Inför utställning av
Vindkraft i Krokoms kommun
Tillägg till översiktsplan

2010-05-05

Innehållsförteckning

1. Länsstyrelsen
2. Försvarsmakten
3. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
4. SGU
5. Skogsstyrelsen
6. Vägverket
7. Luftfartsverket
8. Transportstyrelsen
9. Banverket
10. Bergs kommun
11. Östersunds kommun
12. Strömsunds kommun
13. Åre kommun
14. Lantmäteriet
15. Jamtli
16. Naturskyddsföreningen i Jämtland Härjedalen
17. Naturskyddsföreningen Krokomb
18. Svenska Turistföreningen, JH kretsen
19. Turistkompaniet, Krokomb
20. JH Turism
21. Njaarke sameby
22. Jovnevaerie sameby
23. Jiingevaerie sameby
24. SSR Samernas riksförbund
25. Ansättens blomsterguider
26. Team Fjälledarna, Åkersjön
27. Vallruns byamän, Åkersjöns byalag, Bakvattnets byalag
28. Fjällgården, Åkersjön
29. Björn Benz, Åkersjön
30. Gino och Elsie Maes-Van Cotthem, Fjällspirit
31. Byalaget, Bakvattnet
32. Vattenfall
33. Jämtkraft
34. SCA
35. Per Stjernström, Sikås
36. P-L Persson, Nygårdens jakt o Fritid, Åflo
37. Markägare: Skärvången 1:70 och 11 fastigheter.
38. Markägare: Vallrun 3:17 o 2:10
39. Mikael Eriksson
40. Karolin Eriksson
41. Jon Erik Hedman
42. Sten Hallsten, Föllinge-Vägskalet
43. Per Olle Persson, Tullus
44. Lars Eriksson, Skärvången 1:128
45. Maria Derenius Torestem mfl
46. Anders o Eva Sten, Åkersjön
47. Jan Olofsson, Ås
48. Mats Eriksson/Lisa Eriksson
49. Midt-Skandinaviskt Regionprojekt Reiseliv o Turisme
50. Länsstyrelsen
51. SGU
52. STF Jämtland
53. JH Turism
54. Offerdalsbygden i nsamverkan
55. LRF
56. Njaarke sameby
57. Jamtli
58. Bergs kommun
59. Åre kommun
60. Henrik Omberg, Nordbyn
61. Johnny Lindman, Kaxås
62. Elisabeth o Stefan Högberg
63. Elna Jonsson
64. Greger o Britt-Marie Lundqvist, Kaxås
65. Barbro och Ante Nässén Ås
66. Örjan Brändfors, Östersund
67. Anders Larsson
68. Märta o Uno Bångman
69. Lindman mfl, Kaxås
70. Sam Olofsson, Malmö
71. Malin Bäckström, Grödinge
72. Eva o Janeric Johansson, Malmö
73. Per-Martin Bäckström, Grödinge
74. Yngve o Yvonne Persson, Kaxås
75. Maria Grund, Övre Kaxås
76. Lars-Olof Grund, Övre Kaxås
77. Göransson, Nilsson, Tångeråsen
78. Lisette Bångman, Kaxås
79. Anonymt
80. Kersti Jonsson, Kaxås
81. Siri Jonsson, Kaxås
82. Magnus Bäckström, Grödinge
83. Mona Puttick, Tångeråsen
84. 65 bybor Kaxås – Åflo mfl
85. 18 bybor Kaxås Åflo
86. 182 underskrifter Offerdal
87. 16 namnunderskrifter
88. Nils – Olof Hedman, Nälden
89. Olsson, Nyman, Nolasjöns byalag
90. Ulf Nilsson
91. Dong Energy
92. Nolasjöns byalag

Inkomna synpunkter

Samrådsredogörelsen redovisas i två delar.

Del 1 redogör för samrådet fram till juni 2009, del 2 omfattar det förlängda samrådet som varade fram till februari 2010.

Totalt har ca 90 samrådsyttranden inkommit.

Samrådsyttrandena har fokuserat på aktuella utbyggnadsprojekt.

I första samrådet där förslaget omfattade hela kommunen, kommenterades huvudsakligen utbyggnad inom Skärvången/Åkersjön.

I andra samrådet som endast behandlade några områden sydväst om Kaxås, kommenterades de framför allt de projekt som planerats på Storbacken.

I båda samråden har många, enskilda och företag inom turistnäringen och rennäringen uttryckt farhågor för följderna av ett storskaligt intrång i landskapet. Detta skall ställas mot de fördelar som en utbyggnad skulle kunna medföra, såsom kapital och investeringar till bygden. En åsikt som framförts av markägare och även andra bybor samt vindkraftsbolag.

Översiktsplanens ledningsgrupp har diskuterat planutformning och innehåll vid ett flertal tillfällen utifrån de synpunkter som framförts.

Planförslaget har efter samrådet även diskuterats i fullmäktigegrupperna.

Här följer korta sammanfattningar av alla synpunkter som kommit in.

Länsstyrelsens yttrande redovisas i båda fallen i sin helhet.

Samtliga yttranden har publicerats i sin helhet på kommunens hemsida, www.krokom.se/Vindkraft/samrådsyttranden.

Vindkraft i Krokoms kommun- Tillägg till översiktsplan

Samråd del 1 (fram till den 3:e juni 2009)

Efter ”första samrådet” som varade fram till den 3:e juni har 46 yttranden Inkommit.

Dessa redovisas här:

Redovisningen består av sammanfattningar där kärnbudskapet i varje yttrande lyfts fram.

På kommunens hemsida finns alla yttranden i sin helhet.

(www.krokom.se/ Bygga Bo/Kartor och Planer/översiktsplan/Vindkraft

Länsstyrelsens yttrande redovisas i sin helhet.

Yttrandena har delats in i intressegrupper enligt följande:

Länsstyrelsen, statliga myndigheter

Kommuner, Lantmäteriet, Jamtli

Organisationer: Naturskydd, Turism

Samebyar, SSR

Turistföretagare och byalag

Utbyggnadsintressen

Markägare och övriga

Kommunen begärde in yttranden senast den 3:e juni.

Översiktsplanen har dock tagit hänsyn till de synpunkter som kommit fram även efter detta datum.

Planen är inte juridiskt bindande utan avser att vara vägledande i kommande beslut varför det är viktigt att samla så mycket synpunkter som möjligt i detta dokument.

Under samrådet har samrådsmöten hållits i Åkersjön, den 22:a april, i Almåsa den 5:e maj och i Föllinge den 6:e maj.

Ett möte med ”Samling kring vindkraft i Krokoms kommun” avsedd som avslutning på samrådet arrangerades i Föllinge den 10:e november 2009. Ungefär 80 personer deltog i mötet.

Planarbetet bedrivs som ett samarbetsprojekt mellan sex av länets åtta kommuner.

Projektledare Harry Westermarck och stadsarkitekt Anne Dahlgren utformade planförslaget inför samrådet.

Kommunstyrelsens presidium har varit ledningsgrupp för arbetet.

LÄNSSTYRELSEN, STATLIGA MYNDIGHETER

Samråd om översiktsplan Vindkraft i Krokoms kommun – tillägg till översiktsplan 1991

1. Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har fått förslag till översiktsplan för vindkraft i Krokoms kommun, tillägg till översiktsplan 1991, på samråd.

SAMMANFATTNING

Länsstyrelsen anser att samrådshandlingarna för tillägg till översiktsplan för vindkraft i Krokoms kommun är väl bearbetade och strukturerade. Kommunens bedömning av förutsättningar samt förslag är konsekventa och väl motiverade.

Vindkraftsproblematiken redovisas tydligt och länsstyrelsen delar kommunens slutsatser angående planeringsprinciper och riktlinjer.

Länsstyrelsen ser positivt på att tydligt klassificera områden för större vindkraftparker (gröna), områden för enstaka verk eller grupper (max 3 verk/10 MW, vita ommarkerade områden) och områden där ingen vindkraftsutbyggnad tillåts (röda).

Vidare ser länsstyrelsen positivt på att tydliga avstånd (20 km mellan stora etableringar och 10 km mellan mindre grupper av verk) avses tillämpas för att undvika kumulativa effekter i landskapet.

Intentionerna i förslaget översiktsplan stämmer väl överens med det förslag till reviderad *Regional utvecklingsstrategi för Jämtlands län* som nyligen antagits.

Sammanfattningsvis anser länsstyrelsen att samrådsförslaget har stor potential att bli ett gott stöd i de enskilda prövningarna inom områden utpekade som lämpliga för vindkraft. För områden där vindkraft ej tillåts är ställningstagandet tydligt och länsstyrelsen delar kommunens avvägningar mellan olika intressen.

RIKSINTRESSEN

Länsstyrelsen menar att de angivna riktlinjerna för vindkraftsutbyggnad i Krokoms kommun tillgodoser aktuella riksintressen. Angående riksintresset för rennäringen se nedan .

Totalförsvaret

Försvarsmakten har inget att erinra mot föreslagna områden för vindkraftsändamål förutom en del av Almåsaberget. Se bifogade karta för området *Råshön/Almåsa*.

Rennäring

Länsstyrelsen ser positivt på att i översiktsplanens förslag redovisas riksintresse för rennäringen enligt länsstyrelsens redovisning år 2003.

Ett nytt förslag till riksintresse för rennäringen har skickats till länsstyrelsen på remiss av sametinget. Ett av områden som avses lämpliga för större vindkraftparker, *Skärvången*, kan vara i konflikt med Sametingets förslag.

Riksintresse för vindbruk

Inom Krokoms kommun finns idag inga områden som av Energimyndigheten bedöms vara av riksintresse för vindbruk.

SYNPUNKTER

Länsstyrelsens synpunkter nedan följer i huvudsak samrådshandlingens disposition.

Planuppdrag och genomförande

Länsstyrelsen menar att det gemensamma arbete som har skett tillsammans med kommunerna Berg, Åre, Östersund, Ragunda och Bräcke varit fördelaktigt. Samordningen och det kontinuerliga kunskapsbytet bidrar till en högre kvalitet och status i planeringen. Detta är också av stor vikt när exempelvis utpekade område för vindkraftutbyggnad gränsar till andra kommuner.

Det ger, slutligen, möjlighet att anlägga ett regionalt perspektiv på vindkraftsutbyggnaden.

Kommunala mål

Länsstyrelsen menar att tillägget till översiktsplanen styrker och tillämpar kommunens positiva inställning till vindkraft som redovisas i vindkraftspolicy antagen av kommunfullmäktige i februari 2003.

Vindbruk

Länsstyrelsen delar kommunens syn att i ett länsperspektiv behövs inte en exploatering av fjällområden för att uppnå de regionala och nationella utbyggnadsmålen för vindkraft.

Vindkraften i den kommunala planeringen

En väl bearbetad och förankrad översiktsplan är vägledande för kommande tillstånd enligt PBL och MB. Större vindkraftsparker bör enligt planen i första hand lokaliseras inom de utpekade "gröna" områdena.

Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning att det inom dessa områden inte behöver upprättas detaljplan för etablering av vindkraft, liksom att kommunen kan kräva detaljplan i område där stöd saknas i översiktsplanen (men även i de "gröna" områden om översiktsplaneprocessen visar att det finns kvarvarande påtagliga intressekonflikter).

Omgivningspåverkan, övervägande och riktlinjer

Rovfåglar

Länsstyrelsen menar att en kilometer allmänt är ett lämpligt *minsta* avstånd från örnbö till vindkraftsverk, men, som kommunen belyser, en bättre bedömning är nödvändig i varje enskilt fall.

Det råder en viss osäkerhet omkring problematiken med fåglar och vindkraftverk och översiktsplanens bedömningar vilar på ett mycket översiktligt underlagsmaterial. Säkerhetsavståndet måste vara tillräckligt flexibelt för att garantera en långsiktig bevarandestatus och en livskraftig population.

Detta är ännu viktigare i ”vita” omarkerade områden där enstaka verk och mindre grupper kan prövas. Här finns risken att flera verk blir utspridda i samma område utan att påverkan på rovfåglar utreds i rätt skala.

Det bör anges tydligt i planen att även i dessa områden behövs rovfågelinventeringar som gäller ett tillräckligt stor geografisk område.

Landskapsbild

Länsstyrelsen instämmer med kommunens riktlinjer angående landskapsbilden och betonar vikten av att vindkraftsparker bör byggas ut i sammanhållna och ordnade grupper.

Det är positivt att ange cirka 20 km avstånd mellan de större etableringarna och cirka 10 km avstånd mellan mindre grupper/enskilda verk för att minimera eventuella kumulativa effekter på landskapsbilden.

Planeringsprinciper och planbeskrivning

Länsstyrelsen instämmer med de planeringsprinciper som kommunen beskriver.

Ställningstaganden är tydliga och planförslaget är väl grundat och kan bidra till att ta fram de bästa områdena för vindkraftsutbyggnad med så små motstridande intressen som möjligt.

Redovisningen av områden, med tre olika typer (lämpliga för större vindkraftsparker, olämpliga för vindkraft och ”vita” områden där enstaka verk eller mindre grupper kan prövas), är tydligt och effektivt.

I planförslaget föreslås en begränsning till 3 verk/10 MW grupper som kan utföras i de ”vita” områden och anger minst 10 km avstånd mellan grupper/enstaka verk. Rekommendationerna minimerar eventuella negativa effekter på rovfåglar, landskapsbild, rennäringen m.m. som kan förekomma pga en mer splittrad utbyggnad av vindkraftverk.

En fråga att bedöma är emellertid om just begränsningen tre verk kan bli för ensartad för de aktuella områdena och begränsa ett rationellt nyttjande av området.

Av planförslaget framgår inte hur stora områdena är. Det vore intressant att veta hur stor del av kommunen de ”gröna” och ”vita” områdena utgör. Vidare bör områdena för storskalig vindkraft numreras på kartan för att lättare hitta dem i områdesbeskrivningen.

STATLIGA INTRESSEN

MSB

Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap menar att fler risker bör belysas i planhandlingar under rubriken *Säkerhet* (t.ex. brand, blixtnedslag osv.). I övrigt se MSB's yttrande.

SGU

Sveriges Geologiska Undersökning föreslår några kompletteringar i planbeskrivningen och bifogar en karta om fyndigheter av mineraliska ämnen som finns inom kommunen. I övrigt se SGUs yttrande.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen ger några allmänna upplysningar angående användning av skogsmark inom vindkraftsanläggningar. Se Skogsstyrelsens yttrande.

Vägverket(Trafikverket)

Vägverket belyser att transporterna av vindkraftverk kommer att kräva en delikat logistik och planering för att kunna genomföras och beskriver allmänt vilka problem som kan uppstå i frågan. I översiktsplanen bör vägar av riksintresse redovisas.

I övrigt se Vägverkets yttrande.

SAKSYNPUNKTER

Under följande ämnesrubriker har länsstyrelsen sammanfattat ytterligare synpunkter och förslag till kompletteringar.

Naturskydd

Generellt för all etablering av vindkraft gäller att en naturvärdesinventering måste genomföras i samband med exploatering.

På sidan 13, riktlinjer gällande rovfågel, står: ”Då översiktsplanens bedömningar vilar på ett mycket översiktligt underlagsmaterial skall särskilda fågelinventeringar genomföras för varje planerad utbyggnad”. Länsstyrelsen menar att en motsvarande skrivning skall läggas till riktlinjerna för naturmiljön på sidan 12 så att det även gäller naturmiljön i stort vid samtliga vindkraftexploateringar, alltså inte enbart från fågelsynpunkt.

Vidare har länsstyrelsen synpunkter på följande specifika områden:

Vallrun-Skärvången-Bakvattnet

Det här området kräver en särskild riktad naturvärdesinventering. Området är idag dåligt inventerat men samtidigt finns starka indikationer på höga naturvärden i området. Gammal skog finns i området Vallrun-Jontebuan.

Vallrubodarna är Natura 2000-område och i södra delen av området ligger en nyckelbiotop. Fjällflon är ett våtmarksområde med höga naturvärden VMI klass 2. Särskild hänsyn skall tas till dessa områden och landskapsbilden vid etablering av vindkraft.

Råshön Almåsa

Här finns två nyckelbiotoper, en i norra delen och en i den södra. Särskild hänsyn skall tas till dessa områden vid etablering av vindkraft.

Störåsen

Ett flertal våtmarker, varav vissa av rikkärntyp, finns i området. Särskild hänsyn skall tas till dessa våtmarker vid en vindkraftetablering.

Gravbränna

Rismyren har mycket höga naturvärden. Den är ett klass 1-objekt i våtmarksinventeringen. Särskild hänsyn skall tas till de höga naturvärdena i samband med en exploatering.

Vidare vill länsstyrelsen lämna synpunkter på följande områden där ingen vindkraftsutbyggnad tillåts (se bifogad karta):

- Vid Tångeråsen bör förbudsområdet omfatta även byn Tångeråsen och därmed utökas så det sammanfaller med riksintresset för naturvård.

- Länsstyrelsen anser att ett förbudsområde bör läggas runt Hårkan från kommungränsen och fram till Sandviksjön. Hårkan är ett Natura 2000-område och den aktuella sträckan är den mest opåverkade delen och dessutom av riksintresse för naturvården. Östersunds kommun har i sitt förslag till översiktsplan för vindkraft ett motsvarande förbudsområde på sin sida kommungränsen

- Förbudsområdet bör utökas åt sydost fram till kommungränsen mot Strömsund för att innefatta Storån och Öjån. Bägge dessa är riksintressen för både naturvård och friluftsliv. Storån är dessutom ett Natura 2000-område. Strömsunds kommun har i sitt förslag till översiktsplan för vindkraft motsvarande förbudsområde på sin sida kommungränsen.

Miljöskydd

För tydlighetens skull menar länsstyrelsen att texten under rubriken *Övrig tillståndsprövning* kan kompletteras med att det kan behövas/krävas ytterligare inventeringar och kartläggningar inom det tänkta området i samband med tillståndsprövning enligt miljöbalken.

Rennäring

Kommun har i sitt tillägg redovisat att en del av områdena berörs av riksintresse för rennäringen och har använt som underlag länsstyrelsen redovisning år 2003. Länsstyrelsen ser positivt att rennäringens intresse lyfts fram och belyses.

Det är viktigt att samebyarna kontaktas för tidigt samråd när det gäller lokalisering av verk.

Miljökonsekvensbeskrivning, landskapsbild

Området Storrån vid Oldsjön ligger i ett tidigare orört fjällområde där landskapsbilden påverkas kraftigt.

När det gäller frågan om landskapsbild i MKBn görs bedömningen att *"ingen betydande miljöpåverkan vad avser områden med särskilda skönhetsvärden. Liten påverkan på miljömålet "storslagen fjällmiljö"..."*

Länsstyrelsen menar att den bedömningen inte stämmer för alla områden som föreslås och särskilt inte för området Storrån vid Oldsjön. Det förefaller som om detta område pekas ut på grund av att tillstånd redan beviljats och utbyggnad av vindkraft redan är igång. Detta ställningstagande borde redovisas öppet.

Vid utformningen av detta yttrande har även deltagit Gunbritt Nilsson, miljöskydd, Per-Olof Nystrand, naturskydd, Jenny Wik Karlsson, rennäring och Jan Molde, regional utveckling.

Olle Lundgren
Länsarkitekt

Massimo Cati
Arkitekt

Kommentar

Planförslaget har kompletterats så att hänsyn tagits till detaljsynpunkter, gränsjusteringar på plankartan och kompletteringar i beskrivningen har gjorts.

Plankartan har ritats om, kommunen redovisar endast "röda" och "vita" områden, Miljöprövningsprocessen visar om området är lämpligt för stora parker eller mindre anläggningar.

Kommunen är medveten om att Skärvången, Enarsvedjan och Nordbyn kan bli konfliktområden, där utbyggnaden av vindkraft kan komma att skada rennäringen. Det förutsätts att rennäringen kompenseras utifrån eventuell uppkommen skada till följd av en utbyggnad av vindkraft inom dessa områden.

Yttranden från centrala myndigheter redovisas under respektive myndighet.

2. Försvarsmakten

Område inom del av Almåsaberget där en utbyggnad står i konflikt med försvarsintressen redovisas. I övrigt ingen erinran.

Kommentar:

Planhandlingarna upplyser om försvarsintressen inom området.

3. MSB, myndigheten för samhällsskydd och Beredskap

Planen bör ta upp fler risker än angiven isbildning. Brand, blixtnedslag, nedfallande delar och totalhaveri samt risken för utsläpp av miljöfarliga ämnen är sådant som bör nämnas.

Behov, reurser, möjligheter och ansvariga för insatser vid olyckor bör utredas i tidiga skeden.

En anpassning av vindkrafts- och ledningsanläggningar för extremväderlek och klimatförändringar bör ske.

Kommentar:

Planbeskrivningen kompletteras med rekommendation till vindkraftsexploatorerna. Vindkraftsparkernas huvudmän ansvarar för säkerhetsfrågorna. Dessa har liten betydelse för val av vindparkernas lokalisering.

4. SGU

Kompletteringar bör göras inom kapitlet om Naturresurser, vilka anger fyndigheter av mineraliska ämnen, se bifogad karta.

Vid en mer detaljerad planering (i samband med miljötillstånd) kommer en bättre redovisning av de geologiska frågorna att krävas. En flygbildstolkning över aktuellt område med en kartläggning av jordarterna föreslås genomföras.

Kommentar:

Planbeskrivningen kompletteras under rubriken "Mark och vegetation." med följande text: "fyndigheter av mineraliska ämnen samt undersökningstillstånd finns inom tänkbara utbyggnadsområden."

5. Skogsstyrelsen

Har inga erinringar mot förslaget. Ser inga hinder mot att använda skogsmark för vindkraftanläggningar under förutsättning att hänsyn till natur/kulturmiljön tas. Skogsstyrelsen ger anvisningar ang. anmälan om omläggning av skogsmark för annat ändamål.

6. Vägverket

Anser att transporterna av vindkraftverken bör beaktas i översiktsplanen. Vagnät och broar är inte dimensionerat efter de laster och krav på utrymme som transporten av verken innebär. Konsekvenser för och behov av åtgärder i väginfrastrukturen bör belysas liksom förväntade störningar på annan verksamhet.

Vägar av riksintresse bör redovisas.

Kommentar. Vägar av riksintresse och övrig sakupplysning kompletterar planhandlingarna.

När denna sammanställning skrivs har ett stort antal verk transporterats på länets vägar, eftersom sammanlagt 60 verk har uppförts i Storrön, Krokoms kommun samt i Havsnäs, Strömsunds kommun.

Erfarenhet från dessa transporter bör kunna redovisas av vägverket (transportverket)

7. Luftfartsverket/Åre, Östersund Airport

Önskar fortsatt samråd vid prövning av utbyggnad i exploateringsområden Skärvången-Vallrun, Råshön samt längs Näldsjön mellan Krokoms och Tulleråsen.

8. Transportstyrelsen, luftfartsavdelningen

Södra delarna av Krokoms kommun ligger inom den MSA-påverkande ytan (ett område inom en cirkel med radien 55 km från flygplatsens landningshjälpmedel, där en maxhöjd måste anpassas till sista delen av inflygningen). Det innebär att samråd skall ske med flygplatsen då vindkraftverk kan komma att lokaliseras så att den påverkar flygplatsens verksamhet.

Förtydliganden vad gäller hindermarkering.

Kommentar

Planhandlingarna har kompletterats med sakupplysningar lämnade av Luftfartsverket och Transportstyrelsen.

9. Banverket(Trafikverket)

Saknar en redogörelse för riksintresset järnväg.

Påtar risker för störningar i radiotrafiken som kan drabba järnvägens radiosystem.

Vid lokalisering av vindkraftverk skall skyddsavstånd beaktas.

Banverket tar upp frågor kring transporter i byggskedet vad gäller trafiksäkerhet, slitage mm.

Kommentar: Området vid järnvägen är rödmarkerat i planförslaget, dvs inga större vindparker bör byggas här.

Störningsrisker, transporter mm prövas i varje ärende.

Säkerhetsavstånd vid uppförande av gårdsverk prövas i varje ärende, riktlinjer finns i planhandlingarna

KOMMUNER, LANTMÄTERIET, JAMTLI

10. Bergs kommun

Ingen erinran mot planförslaget

11. Östersunds kommun

Ingen erinran mot planförslaget

12. Strömsunds kommun

Ingen erinran mot planförslaget

13. Åre kommun

Vid kommungränsen mellan Åre och Krokoms är området kring fjället Gråvalen markerat på olika sätt i de båda kommunerna. I Åre tillåts ingen utbyggnad med hänsyn till rennäringen medan planförslaget för Krokoms tillåter utbyggnad med enstaka verk.

Det är olyckligt att ett område i Krokoms som på tre sidor omsluts av Åre kommun har en annan tillåtlighet vad gäller vindkraftsetablering än vad man rekommenderar i Åre.

Krokoms enklav Moskogen har i Åres plan markerats som exploateringsområde.

Åre anser att Krokoms inte behöver redovisa detta område i sin plan, då det är ett litet område beläget inom Åre kommun. Formella beslut kan bli aktuella senare.

Kommentar:

Planförslaget har reviderats så att Gråvalen nu är ett "rött område", dvs område där ingen vindkraft bör byggas.

Krokoms anser liksom Åre att enklaven Moskogen kan behandlas i Åres plan.

Formalia kring beslut får lösas senare.

14. Lantmäteriet

Inga synpunkter på förslaget

15. Jamtli

Har för närvarande ingen erinran.

ORGANISATIONER – NATURSKYDD, TURISM

16. Naturskyddsföreningen i Jämtland Härjedalen

En utbyggnad i Skärvången medför stora ingrepp i naturen med vägbyggnationer och kraftledning. Detta står ej i proportion till utvunnen energi.

Området är idag relativt orört med stora landskapsbildsvärden. Risken med en exploatering här är att detta banar väg för ytterligare exploateringar.

Kommentar: En utbyggnad i större skala innebär ingrepp i naturmarken. I miljöprövningen redovisas detta i detalj. Utgångspunkten är att medför så liten påverkan som möjligt.

Översiktsplanen redovisar röda områden i närområdet kring Skärvången- Åkersjön, vid Önrun och Ansätten. Det betyder att kommunen anser att det inte skall tillkomma ytterligare exploateringar här.

17. Naturskyddsföreningen Krokomb

Föreningen anser inte att en utbyggnad i Skärvången skall ske. Denna kommer i så fall att inverka menligt på synfälten vid Ansätten, Hotagsfjällen och Storbuvattnet, dvs riksintresseområden för turism och friluftsliv och även Natura 2000-område (Ansätten). En utbyggnad innebär konflikt med rennäringen och den kräver också en kraftledning som kommer att påverka landskapet.

Det är en brist att förslaget inte omfattar en analys av vilka problem anslutningarna till elnätet kan medföra.

I övrigt stöder föreningen förslaget med de riktlinjer som syftar till att skydda djur- och växtliv.

Kommentar: En utbyggnad innebär ett ingrepp i landskapet.

Översiktsplanen förordar en förskjutning av möjligt utbyggnadsområde österut utifrån samrådsförslaget vilket innebär en något mindre påverkan på fjällvärlden.

Prövning av kraftledning sker nu avskilt från miljöprövningen för vindkraftparken.

Kommunen anser att länsstyrelsen skall pröva vindpark och kraftledning samtidigt.

18. Svenska Turistföreningen, Jämtland-Härjedalenkretsen

STF anser att tillägget följer Europeiska landskapskonventionen och att betydelsen av natur- och kulturupplevelser har getts stark ställning.

19. Turistkompaniet, Krokomb

Turistkompaniets styrelse samt majoriteten av medlemmarna anser inte att den typ av turism som idag bedrivs i detta område är förenligt med en vindkraftpark med tillhörande ledningar. I området finns de flesta av de kommersiella turistbäddarna i Krokoms kommun, ca 75% samt ca 800 fritidsfastigheter. Klimatet gör att området är snösäkert, vilket är en konkurrensfördel.

Många av de nya turistföretagarna i området är av utländsk härkomst och riktar sig till utländska gäster. Denna kundgrupp tror man kommer att välja bort områden som exploaterats med vindkraft.

Det kan bli svårt att "sälja tystnad" under icke skotersäsong.

Kommentar: Det är svårt att bedöma innebörden av en vindpark och hur den kommer att påverka den småskaliga turismen.

Kommunen har förståelse för näringens farhågor.

Landskapet för ett av utpekade möjliga utbyggnadsområden utgör en skogbevuxen höjdrygg inramat av sjöarna Åkersjön och Skärvångssjön, dvs inget exponerat fjällområde.

För att möjligen minska påverkan på den fjällvärld som tar vid från Bakvattnet och västerut anger översiktsplanen att verken ej ska vara synliga från Bakvattnets by.

Områdena längre in i fjällvärlden är rödmarkerade, dvs kommunens rekommendation är att det inte skall byggas vindkraft här.

20. Jämtland, Härjedalen Turism

Översiktsplanen stämmer väl med JHTs uppfattning att frågan om vindkraftutbyggnad bör lösas på ett väl planerat sätt, i samklang med andra intressen och ur sett ur ett regionalt perspektiv.

SAMEBYAR, SSR

21. Njaarke sameby

Inom område avsett för små anläggningar (vitmarkerat), från övre Oldsjön i norr till Gärdessjön i söder bedriver samebyn renskötsel, huvudsakligen höst och vinter. Inom detta område finns sådana platser där vindkraft vore olämpligt. Samebyn är dock villiga att föra diskussion om intresse skulle uppstå.

Kommentar: Området från övre Oldsjön till Gärdessjön är betydligt mindre än vad som redovisades i samrådet

22. Jovnevaerie sameby

Ett flertal av områdena föreslagna för vindkraft används för vinterbete, vissa av områdena är av sametinget klassade som riksintresse.

Som översiktsplanen nu ser ut tycks kommunen vara beredd att offra stora delar av samebyns områden. Områdena splittrar ett sammanhållet betesområde.

”Om dessa områden fortsatt ska utredas bör kommunen ansvara för att ta fram en konsekvensanalys för vår sameby innan översiktsplanen antas.”

Kommentar: Kommunen har ambitionen att undvika utbyggnad som innebär en starkt negativ påverkan på rennäringen.

Det finns samtidigt en vilja att bidra till produktionen av vindkraft.

Inom förslaget har några områden utpekats som möjliga utbyggnadsområden. Dessa områden kan komma i konflikt med rennäringens riksintresse.

Skärvången-Åkersjön samt Enarsvedjan har bra vindenergi.

Kommunens uppfattning är att något av dessa områden bör pekas ut som riksintresse för vindkraft och att rennäringen kompenseras för den skada som en utbyggnad innebär.

Ett tredje område vid Nordbyn är också ett utpekat möjligt vindkraftområde.

Vindenergin är här troligen inte tillräcklig för att området skall kunna pekas ut som riksintresse för vindkraft.

Vid prövningen av ett projekt får bedömningen göras om utbyggnaden innebär påtaglig skada på rennäringens intresse.

I samband med prövningen av ett utbyggnadsprojekt skall frågan utredas och en utbyggnad som försvårar renskötseln måste kompenseras fullt ut.

23. Jiingevaerie sameby

Samebyn är positiv till kommunens inställning till att avtal ska upprättas innan etablering av vindkraft sker.

Samebyn avstyrker förslaget att planera större anläggningar inom Störåsen och Gravbränna. Områdena ligger mitt i vinterbetesområde Föllinge, Ottsjön, Gåxsjön. Med tanke på att en stor utbyggnad kan komma att ske inom Strömsunds och Östersunds kommuner nära dessa områden kan den sammantagna betesförlusten bli alltför stor.

Föreslår att dessa områden endast ska tillståndprövas för enstaka verk och mindre grupper. Hänvisar i övrigt till yttrande från SSR.

Kommentar: Översiktsplanen pekar ut röda och vita områden. Det utställda planförslaget har fokuserat på de områden som är klart olämpliga för en utbyggnad. Områden där prövning kan ske har markerats som vita områden.

Kommunen avstår därigenom att peka ut områden avsedda för stora etableringar. Kommande miljöprövning får avgöra lämplig storlek på anläggningen. Vad gäller större anläggningar (se tabell i utställningshandlingen) sker en prövning av Länsstyrelsen/Miljöprövningsdelegationen och kommunen kan påverka processen som sakägare. Tillstånd får inte lämnas om inte kommunen har tillstyrkt projektet. Mindre anläggningar prövas av kommunen. Där får lämpligheten prövas från fall till fall.

24. SSR Samernas Riksförbund

Det är viktigt att påpeka att rennäringen inte enbart kan jämföras med andra allmänna intressen utan att samebyarna liksom markägarna har särskilda rättigheter, samernas behov ska prövas både som ett allmänt intresse enligt miljöbalkens regelverk och som ett enskilt intresse.

Det bör tydliggöras att även andra samiska värden än enbart rennäringen ska beaktas vid prövning.

Inom Krokoms kommun finns ett mycket värdefullt samiskt kulturlandskap. Detta bör lyftas fram i översiktsplanen.

SSR är positiv till öp's riktlinjer gällande avtal mellan sameby och företag.

Under rubriken "riktlinjer" bör det framgå tydligare att utbyggnaden av vindkraft inte får innebära en för stor påverkan på rennäringen.

Kommentar:

Översiktsplaneförslaget har till stora delar tagit hänsyn till rennäringens markanvändning.

Inom Skärvången- Åkersjön, Enarsvedjan samt Nordbyn har vindkraftsutbyggnad föreslagits inom riksintresse för rennäring.

Områdena Skärvången-Åkersjön samt Enarsvedjan bedöms vara tillräckligt intressanta för att lyftas till ett riksintresse för vindkraft och då kan detta intresse väga tyngre än rennäringens intresse inom vissa avgränsade delar. De två områdena bör prövas samordnat.

Se kommentar under Jovnevaerie sameby.

TURISTFÖRETAGARE OCH BYALAG

25. Ansättens blomsterguider: Hans Tingman, Curt Lofterud, Gerd Pedersén, Anneli Åman, Rut Magnusson

"Vindkraften är en miljövänlig produkt, men den måste styras till områden där den är bättre lämpad än vid Skärvången-Åkersjön-Bakvattnet."

"Den planerade vindkraftsparken med tillhörande elledningar kommer att få mycket stor påverkan på Blomsterfjällets framtida utveckling och attraktionskraft."

Det är felaktigt att påstå att området saknar riksintressen gällande natur-/kulturvård eller friluftsliv.

Kommentar: se kommentar under Turistkompaniet.

I närområdet finns riksintressen för naturvård.

På själva höjden mellan Åkersjön- Skärvången är endast riksintresset rennäring utpekad.

26. Team Fjälledarna Mountain, Nature and Events, Åkersjön

Är negativ till en utbyggnad av vindkraft inom destination Ansättfjällen.

Detta kommer att ge skada på fjällmiljön för lång tid framöver.

Även om vindkraftverken kan tas ner kommer skadan och såren att bestå.

Kommentar: se kommentar under Turistkompaniet, se 19.

27. Vallruns byamän, Åkersjöns byalag, Bakvattnets byalag, Anna o Magnus, Brännagården, Fjällbjörken Design, Fjällspirit Adventures, Naturum Turism, Rörvattnets Fiskecamp, Taxi & Transport, Åkersjön, Vallgården Vallrun, Team Fjälledarna Toni Ott, Roland&Agneta Rhodin Skärvången, Ansättfjällen

Ett utpekande av området Skärvången strider på alla punkter mot det policydokument som Kommunen beslutade om 2003.

En utbyggnad medför en betydande påverkan på naturen med kvalitéerna tystnaden, utsikten, djurlivet och floran. Med hänvisning till Bosse Bodéns rapport konstaterar man att de visuella effekterna av vindkraften kommer att medföra kraftigt minskat resande till området.

Om antalet besökare i området minskar kommer servicen också att minska, bebyggelsen kommer att minska i värde och viljan till inflyttning i bygden minskar. Dvs en utbyggnad kan starta en negativ spiral för bygden.

En utbyggnad kommer att motverka GIM-projektet (där bl a den orörda naturen utgör grunden för fler arbetstillfällen, ökad inflyttning, bättre service och ökad livskvalité.

En utbyggnad innebär med skyddsavstånd och begränsade skjutriktningar en negativ utveckling för jakten.

Området sammanfaller med viktiga betesområden för rennäringen.

Den kraftledning som krävs kommer att göra stora intrång på miljön (Ansätten).

Vägarna måste klara tunga transporter och kommer att påverka myrmarksområdena i hög grad.

Det är inte troligt att vindkraftsparken kommer att ge arbetstillfällen på sikt. Under byggskedet krävs entreprenörer men det är tveksamt om dessa har rätt kompetens och resurser.

Inget talar för att bygden kommer att få någon ekonomisk ersättning, utan denna kommer att stanna hos ett fåtal markägare.

Vad kan kommunen tjäna på en utbyggnad av vindkraft i stor skala på aktuell plats?

Om en utbyggnad skulle bli aktuell söder om Åkersjön så kommer byn Åkersjön att inramas av vindkraft.

Det är inte rimligt att Jämtlands ska "bidra" med en alltför stor andel av det uppsatta planeringsmålet.

Är i grunden positiv till förnybar el men platsvalet är viktigt.

Kommentar: Kommunstyrelsen har antagit ett policydokument för en bygdepeng som skall kompensera intrånget i landskapet. Det är kommunen uppfattning att minst en procent av bruttoproduktionsvärdet skall tillfalla bygden.

Detaljfrågor och kraftledning prövas senare i de eventuella utbyggnadsprojekten.

Övrigt: se kommentar under Turistkompaniet se 19 och svar under Jovnevaerie sameby, se 22.

28. Fjällgården, Åkersjön, Kent Halvarsson

Anser att det är dags att ta fram en strategi och fastställa vad Åkersjöområdet skall stå för. Konstaterar att en utbyggnad troligen påverkar besöksnäringen negativt, med ljud från kraftverken samt med ingreppen i naturen med de vägar och den kraftledning som krävs. Det finns en risk att utbyggnaden orsakar vidare utbyggnad på Önrunsidan och Åkersjön/Bakvattnet. Utbyggnaden ger ett fåtal arbetstillfällen i jämförelse med de som idag är entreprenörer inom besöksnäringen. Mycket tyder på att besökare från Mellan-Europa är starkt negativa till vindkraftverk i stor skala.

Kommentar: se svar under Turistkompaniet, se 19.

29. Björn Benz, Åkersjön

Som grundare av turistföretaget Naturaktiviteter Brännagården AB ställer sig BB mycket negativ till en utbyggnad av vindkraft i Skärvången. Ansätffjällen har goda förutsättningar att bli en stor naturupplevelse- och vildmarksdestination.

Fyra utländska familjer från Tyskland, Belgien och Holland har under senare tid bestämt sig för att flytta hit och starta turistföretag. Turistmarknaden är växande och destinationen Åkersjön med naturupplevelser blir alltmer intressant då städerna växer och platser där man kan undvika att se ett vindkraftverk blir alltmer sällsynta.

BB reodvisar de två olika scenarier som ett beslut för utbyggnad och ett beslut mot en utbyggnad för med sig..

Han menar att en utbyggnad bidrar till utflyttning och stora förluster i attraktion som turistmål medan ett bevarande av området utan utbyggnad gör platsen intressant för en utveckling av naturturism.

Kommentar: se svar under Turistkompaniet, se 19.

30. Gino och Elsie Maes-Van Cotthem, Fjällspirit

Är inflyttade från Belgien, alltför utländska turister söker sig till och längtar efter natur och tystnad. Ansätffjällen är unikt.

Mycket av vildmarksupplevelsen går förlorad om vindparken byggs.

Vi i turistnäringen får lägga ner verksamheten och byarna kommer att dö.

En utbyggnad rimmar dåligt med Mitt-Skandinaviskt Regionprojekt som pågår och som värnar naturen.

”Vi är många som vill flytta hit och vi är många som har flyttat hit, förstör inte framtiden!”

Kommentar: se svar under Turistkompaniet, se 19.

31. Byalaget, , Bakvattnet Sture Andersson

Är helt emot ett byggande av en vindkraftspark i Skärvången. Störningarna med anläggningen och kraftledningen kommer att bli betydande.

Turismen i Hotagenområdet är på uppgång, Ansätten-fjällen är ett populärt område för fjäll- och blomstervandrare. Vindkraften blir ett störande inslag.

Kommentar: se svar under Turistkompaniet, se 19.

UTBYGGNADSINTRESSEN (som tillkommit under samrådet)

32.Vattenfall

Har beslutat öka företagens förnyelsebara elproduktion i Norden, ambitionen är att 8 TWh ska utgöras av vindkraft.

Vattenfall önskar pröva ett område som i planen markerats med rött, dvs ”ingen utbyggnad”, (se bif. karta). Kontakter med markägare och samer har tagits. Området bedöms inte vara svårt att ansluta till elnätet.

En flyttled av riksintresse för rennäringen passerar genom området, en eventuell vindkraftpark måste därför utformas i nära samråd med berörd sameby. Eventuella skador på näringen måste också så som planen säger kompenseras fullt ut.

Området bör i planen pekas ut som utbyggnadsområde.

Kommentar: Det område som Vattenfall önskar etablera vindkraft inom är också i utställningsförslaget rödmarkerat och kommunen motsätter sig en utbyggnad här. Området ligger helt inom riksintresset turism och friluftsliv, 4 kap 2§, MB. Det berörs även av en flyttled av riksintresse för rennäringen.

En större utbyggnad här skulle komma att påverka de ur turism- och landskapssynpunkt viktiga fjällområdena Jänsmässholmen och Ansätten.

33. Jämtkraft

En ökad efterfrågan på energi från vatten, vind och skog skapar möjligheter för en region som Jämtland, där Jämtkraft är en viktig aktör.

Önrun är ett område med goda vindförhållanden där en stor markägare ställer sig positiv till en utbyggnad av vindkraft.

En viktig förutsättning för utbyggnad är möjlighet till lokalt ägande, utveckling av infrastruktur och dialog med berörda. Bl a en snabb teknisk utveckling gör att planen bör vara flexibel och omprövas ofta.

Kommentar: se svar under Vattenfall, se 32.

34. SCA

SCA önskar att kommunen inom översiktsplanen pekar ut två områden lämpliga för utbyggnad belägna vid Stor-Foskvattnet, i närheten av Jämtkrafts vattenkraftverk Ålviken och Lövhöjden. (synpunkten kom in strax innan planen gick ut på samråd). Områdena har goda förutsättningar och är sedan tidigare kraftigt påverkade av energiproduktion.

Kommentar: Områdena ligger alltför nära obrutet fjäll och berör rennäringens riksintressen.

I utställningsförslaget är områdena rödmarkerade.

35. Per Stjernström, Sikås

Undrar om ett område i Flykälen- Storåbränna kan vara lämpligt som utbyggnadsområde i översiktsplanen.

Kommentar: Del av området har inte markerats med röd färg som olämpligt för vindkraftutbyggnader, eftersom motstående riksintressen saknas. Det ligger dock i direkt anslutning till de riksintressanta naturområdena Gråberget och Ammerån, som också är av riksintresse för friluftslivet. En prövning kan ge ytterligare kunskap om vilka förutsättningar som finns för en eventuell mindre vindkraftutbyggnad.

36. Per-Lennart Persson, Nygården Jakt o Fritid, Åflo, Offerdal

Anmäler intresse av uppförande av vindkraft inom två markerade områden inom den egna fastigheten.

Intresset för utbyggnad har väckts av två norska affärsmän, kontakt har tagits med Jämtkraft.

Kommentar: Intresseområdena ligger till stora delar inom de ”vitmarkerade ” områdena i utställningsförslaget.

MARKÄGARE OCH ÖVRIGA

37. Markägare: Skärvången 1:70; Skärvången 1:248,1:20; Skärvången 1:130, Skärvången 1:20; Skärvången 1:40; Skärvången 1:256, Skärvången 1:107; Åkersjön 1:27, Åkersjön 1:6; Åkersjön 1:7; Häggsjön 1:53

Vill uttrycka vikten av att projektet genomförs. Många har vid samråd stöttat projektet. Bristen på skogsbilvägar har medfört att området varit svårbrukat ur skogsbrukssynpunkt och därmed kan ha uppfattats som orört.

Markägarna vill avsätta en summa pengar, ”bygdepeng” till bygden för att stötta olika projekt.

Formerna för detta utarbetas mellan berörda bygdeföreningar, kommun och markägare.

Lokalbefolkningen ges även möjlighet att bli delägare.

Projektet kommer att medföra nya arbetstillfällen till bygden, bättre vägar för allmänheten och turismen.

Kommentar: Översiktsplanen redovisar ett vitt område, dvs kommunen anser att Länsstyrelsen/Miljöprövningsdelegationen bör kunna pröva en utbyggnad i området. Det förutsätts att bygdepengen hanteras i enlighet med det policydokument som kommunen fattat beslut om.

38. Ägare till Vallrun 3:17 och 2:10 (deläg. Vallrun 5:2)

Ställer sig positiv till översiktsplanens förslag. ”Flertalet delägare i Vallrun 5:2 har samma ståndpunkt”

Kommentar: se ovan under ”markägare”, se 37.

39. Mikael Eriksson

Vindkraft skapar möjligheter för bygden i Skärvången och Åkersjön. Det kan vara den ”maskin” som skapar de verktyg som behövs.

Förändringar när de väl är på plats, visar sig ofta vara bra, kanske till och med bättre än innan.

”Byarna runt om i landet älskas ihjäl. Alla vill rädda den svenska idyllen och glesbygden”

En bygdepeng skulle vara betydelsefull för bygden, t ex skulle fast bredband öppna nya möjligheter kring företagande i bygden.

Arbetstillfällen skapas under byggtiden samt även ett antal under kontraktstiden.

Vindkraftverk i fjällmiljö kan först verka skrämmande men blir snart en naturlig del i landskapsbilden. De kan bidra till företagens profilering som miljömedvetna.

Landskapsbilden förändras, behöver inte innebära att den förstörs, ett verk kan användas som referenspunkt när man är ute i naturen.

Fritidshusägare, som sällan nyttjar sina hus är närmast parken.
 ”Majoriteten av de som bor i de aktuella byarna permanent ställer sig positiv till vindkraftparken.”

Det finns ingen forskning som visar att renarna störs av vindkraft. Tvärtom finns bilder på att renarna trivs runt vindkraftverken.

Kommentar: se ovan, under ”markägare”, se 37.

40. Karolin Eriksson, Uppsala

Ljudet från vindkraftverken bör knappast bli störande om riktlinjer efterföljs.
 En utbyggnad innebär utveckling för bygden, såsom fler barn i skolan mm.
 Under utbyggnadstiden kan många verksamheter få ett uppsving.
 En vindkraftpark för med sig fördelar på många sätt, turistnäringen kan marknadsföra genom bruk av närproducerad el, markägarna får nytta av sin mark. Utsikten förändras men ”den vänjer man sig vid”.
 Tror ej att djur- och fågelliv påverkas negativt.
 Har inte upplevt att några större antal renar har rört sej i området.
 Turister är skoteråkare och vandrare.
 Resurser för vandringsleder, info-tavlor mm kan skapas.
 Skoterkörningen sker ofta på känsliga platser och är störande inslag i miljön.
 En vindpark kommer inte att störa jakt eller fiske.
 Förslaget om bygdepeng är bra.

Det är en fördel om ägande blir lokalt i stor utsträckning, privatpersoner och småföretagare.

Bygden skulle leva upp under byggtiden, flera verksamheter skulle tjäna pengar: bensinstationer, affärer, hotell, stuguthyrare, campingar. Lokala entreprenörer ges sysselsättning.

Mycket av den negativa inställningen beror på avundsjuka.
 Hela bygden skulle tjäna på en anläggning.
 Viktigt är att vi gör miljön en tjänst om vi producerar ”ren kraft”.

Kommentar: se ovan, under ”markägare”, se 37.

41. JonErik Hedman

Förslaget präglas av en omotiverat negativ inställning till storskalig vindkraft.
 Hänsynen till rennäringen ifrågasätts.
 Utbyggnaden av vindkraft får inte innebära avsevärda inskränkningar i jakten.
 De i planen förskrivna riktlinjerna bör strykas eller jämföras med markägarens ställning i valet mellan skogsbruk och vindkraft. Kompensationsfrågan har inget att göra i en översiktsplan.
 Ifrågasätter varför vindkraften skall särbehandlas (jämfört med andra verksamheter) och avkrävas kompensation.
 Turistföretagarna bör snarare ersätta markägarna för de skador som skoteråkning m.m. förorsakar på marken. ”Att föreslå att de markägare som vill använda sin egen mark till vindbruk skall betala kompensation till turistföretagen ter sig i det närmaste löjväckande”.

Kommentar: Kompensationen (”bygdepengen”) kan inte kopplas till översiktsplanen och har därför utformats som en särskild policy.

Rennäringen har områden av riksintresse utpekade.

Kommunen är enligt plan- och bygglagen skyldig att i sin översiktsplan tillgodose samtliga riksintressen som berör landskapet.

42. Sten Hallsten, Föllinge-Vägskälet

Projektidén föddes för ca 10 år sedan. Tanken var att skapa arbetstillfällen och att driften av turistanläggningar skulle ske miljövänligt. Markägarna erbjöds andelar och enades om eventuell utbyggnad av en vindpark.

Jämtkraft upplevs ha motarbetat.

Fäbodarna i området ansågs förfallna.

Renbete endast vintertid (Gamesa kan ev ha egna förslag på skadeersättning).

Om parken kommer till kan befintliga skogsbilvägar förbättras.

Skonsam utbyggnad, bör ej påverka turistnäringen negativt.

Sverige är långt efter inom vindkraftutbyggnad. Utländska företag övertar nästan alltid projekten- och vad tillfaller berörd bygd ekonomiskt?

Kommentar: Översiktsplanen redovisar ett vitt område, dvs kommunen anser att Länsstyrelsen/Miljöprövningsdelegationen bör kunna pröva en utbyggnad i området. Kommunen förutsätter att bygdepengen hanteras i enlighet med det policydokument som kommunen fattat beslut om.

43. Per Olle Persson, Tullus, fritidshus i Åkersjön

Skärvången-parken innebär stor påverkan på landskapet med vägsystemet samt den 3 mil långa kraftledningen.

Lokaliseringen blir negativ för utvecklingen av turism och friluftsliv.

Kommentar:

Landskapet för den möjliga utbyggnaden utgör en skogbevuxen höjdrygg inramat av sjöarna Åkersjön och Skärvångssjön, dvs inget exponerat fjällområde.

För att minska påverkan på den fjällvärld som tar vid från Bakvattnet och västerut anger översiktsplanen att verken ej ska vara synliga från Bakvattnets by.

Områdena väster om Skärvången-Åkersjön är rödmarkerade, dvs kommunens rekommendation är att det inte skall byggas vindkraft där.

I närområdet finns riksintressen för naturvård.

På själva höjden mellan Åkersjön- Skärvången är endast riksintresset rennäring utpekad.

En förskjutning österut utifrån samrådsförslaget innebär en något mindre påverkan på fjällvärlden.

Prövning av kraftledning har tidigare skett avskilt från miljöprövningen för vindkraftparken.

Kommunen anser att länsstyrelsen skall pröva vindpark och kraftledning samtidigt.

Övrigt: se kommentar under Turistkompaniet, se 19.

44. Lars Eriksson, Bleckåsen (Skärvången 1:278)

(äger en fäbod intill planerad park, Skärvången)

Det är orimligt att de värden i form av orörd natur ska förstöras för ett i sammanhanget försumbart energitillskott samt för att några få kommuninvånare och intressen utifrån ska tjäna mycket pengar.

”Förstör inte Höktjärnrun, Föllinge sockens högsta punkt- orörd natur med en mängd hotade arter som kungsörn, lom och fiskgjuse.”

Kommentar: Området är i översiktsplanen utpekad för kommande prövning av utbyggnadsprojekt. Miljöprövningen fördjupar kunskapsunderlaget vad gäller påverkan på flora och fauna i området.

45. Maria Derenius Torestan,c, Vallrun, Leif Olsson,c, Tulleråsen, Kurt-Olov Göransson,c, Dvärstätt

”En vindkraftsutbyggnad i detta område kommer kraftigt att försämra möjligheterna till en positiv turistisk utveckling. Kommer att begränsa rennäringen och jakt i området.

Kraftledningen måste tas upp i översiktsplanen.

Man befärar att en etablering av vindkraft kan leda till fortsatt utbyggnad i området (Önrun), kan också påverka en etablering av uranbrytning.

Om vindkraftsanläggningar planeras måste kommunen ställa krav på återbäring till bygden.

I GIM-projektet pekas området ut som viktigt ur ett gemensamt svenskt-norskt turistiskt perspektiv.

Vindparker är negativt för turism- för besökare från Mellan-Europa och för besökare från vårt eget län.

”Att vinterturisterna nyttjar snöskoter behöver inte innebära att man accepterar en vindkraftspark i området.”

Turismen kan utvecklas med många småskaliga entreprenörer i samverkan.

Arbetsstillfällen genereras- positivt för kommunen.

Vindkraftsparker skulle motverka visionen om den småskaliga turistiska utvecklingen

Mindre stugbyar, hotell och vandrarhem och med paketerade jakt- och fisketurer, fjällvandringar till häst och till fots i fåbodlandskapet.

Kommentar: se svar under Turistkompaniet, se 19

46. Anders o Eva Sten, Åkersjön

Kräver närmare precisering vad gäller placering av anläggningen och kraftledning.

Placeringen har stor betydelse för alla berörda- fastboende, husägare, turister, markägare.

Kommentar: Översiktsplanen har ej möjlighet att precisera läget för parken, vägarna eller kraftledningen.

Kommunen har valt att peka ut möjliga exploateringsområden.

De riktlinjer som finns upprättade i översiktsplanen skall följas.

Kommunen skall alltid tillstyrka eller avstyrka ett storskaligt utbyggnadsprojekt och har då planen med angivna riktlinjer som utgångspunkt.

47. Jan Olofsson, Ås

Vägar och kraftledningsgator behöver redovisas bättre.

Nollalternativet i MKB:n kan beskrivas på olika sätt: a) ingen utbyggnad i Skärvången innebär ingen miljömässig produktion av el-energi på just den platsen. JO menar att den bedömningen är alltför snäv då produktion kan ske och kommer att ske på andra platser där motstående intressen är mindre och att Sverige och Jämtland totalt kommer att uppnå uppsatta mål utan att utbyggnad sker i Skärvången.

b) nollalternativet kan även vara att inte besluta om en översiktsplan, detta alternativ är sämre än att inom översiktsplanen peka ut områden.

Nya kraftledningsgator ska placeras med mycket stor omsorg och med små ingrepp i naturen. Om en acceptabel placering av ledningen kan åstadkommas bör alternativ till placeringar av verken prövas så att det visuella intrycket från kringliggande byar blir minimalt.

En förändring av klassificeringen gällande miljöpåverkan inom MKB:n (sid 35) bör göras: JO anser att steget mellan ”liten negativ miljöpåverkan” och ”betydande negativ miljöpåverkan” är för stort .

”liten negativ miljöpåverkan” bör bytas ut mot ”negativ miljöpåverkan”

JO anser att underlaget är för tunt för att man i MKB:n kan påstå att förslaget ur samhällsekonomiska aspekter innebär ”ingen betydande påverkan”.

Den vindkraft som föreslås i området Skärvången-Åkersjön innebär påtaglig skada vad gäller områdets karaktär och miljön:

”den positiva känslomässiga upplevelsen av vistelsen i området minskar”, vägar kommer att dela marken, vilka kan utgöra barriärer för renar som har viktiga betesmarker här.

Då området är beläget i fjälltrakter är återhämtningsförmågan långsam och slitagetåligheten bedöms vara mindre god.

JO hänvisar till Naturvårdverkets Handbok 2005:5 som ger exempel på barriärskapande verksamheter (vägbyggen) och negativ visuell påverkan (kraftledningar, vindkraftverk mm.) Under ”val av plats för vindkraftsetableringar” betonas vikten av en samlad analys inom ett större område för att kunna analysera och bedöma påverkan på andra allmänna intressen som till exempel landskapsbild, natur- och kulturmiljöer, turism och friluftsliv, bebyggelse samt rennäring.

Kommentar. Konsekvenser som inte kan redovisas i planförslaget får tas upp inom utbyggnadsprojekten i den MKB som följer detta.

Möjligen kan också frågan kring de samhällsekonomiska aspekterna bli belysta, det förefaller dock svårt att tydligt se de långsiktiga följderna av en utbyggnad.

Översiktsplanen är ett redskap att väga olika allmänna intressen och visa på en helhetsbild när det gäller att välja och välja bort områden lämpliga för utbyggnad.

Vad gäller valet av Skärvången-Åkersjön är kommunen medveten om inverkan på naturmiljön och landskapet.

Trots att området är ur upplevelse- och turistsynpunkt viktigt för vår kommun så kan området inte sägas tillhöra de mest attraktiva av fjällområden om man ser på länet i stort. Åkersjön är ”porten” in i ett fjällområde. För att i någon mån få lite distans till ”fjällvärlden” anger översiktsplanen att verken inte ska vara synliga från Bakvattnets by.

48. Mats Eriksson/Lisa Eriksson, Frösön (Höktjärn, Skärvången)

Utpekandet av området Skärvången-Åkersjön som utbyggnadsområde är inte i linje med kommunens målsättning så som den redovisas i översiktsplanen.

-Området omfattas av riksintresse för rennäringen.

-Området befinner sig på en platå som är vida synlig från flera stora fjällområden och kommer att påverka Hotagens naturreservat.

-Området är stort och påverkan på omgivningen blir betydande. Med 34 verk, nära tre gånger så stor som anläggningen i Storrån.

Den strävan som finns att uppnå 1 TWh i regionen kan uppnås utan Skärvången/Åkersjön.

Tydligare beskrivningar av storlek och påverkan på landskapsbild efterlyses. Även vindpark i kvällsbelysning (blinkande rött sken) bör redovisas.

Konsekvenserna för friluftslivet med ljud, reflexer mm bör beskrivas bättre.

Vindkraftsparken måste kompletteras med en kraftledning på 130 kV som ger en ledningsgata på 50 meters bredd, ev. genom ett Natura 2000-område. Detta innebär att utbyggnaden medför att viktiga naturvärden berörs. Denna oundvikliga koppling finns inte tillräckligt beskriven och har inte tagits hänsyn till i förslaget till översiktsplan.

Det finns risk för att de planer som finns för fortsatt utbyggnad i området sydväst om Åkersjön blir genomförda.

Regeringens motiv till bedömningen att Storrån inte skulle komma att påverka natur- och kulturvärden påtagligt, kan anses vara ett prejudikat:

”i omedelbar närhet finns en reglerad sjö samt ett vattenkraftverk med ställverk och elledningar”.

I närheten av utbyggda fjällområden blir det allt svårare att argumentera mot exempelvis uranbrytning.

De ekonomiska faktorerna bör analyseras bättre.

Planförslaget saknar riskanalys.

(tabell med sannolikhet, konsekvens samt riskvärde redovisas)

De målsättningar och riktlinjer som redovisas i planförslaget blir inte trovärdiga då man i samma planförslag pekar ut området Skärvången/Åkersjön.

En industriell vindkraftspark i området Skärvången/Åkersjön är ett riskprojekt av stora mått och bör helt strykas ur förslaget.

Kommentar:

Översiktsplanen har reviderats så att några exploateringsområden ej redovisas.

Planförslaget fokuserar på områden som inte ska bebyggas med vindkraft över huvud taget, (gårdsverk undantaget).

De vita områden som finns på plankartan öppnar för möjligheten att pröva anläggningar i större eller mindre skala.

Genom att lämna ett vitt område i Skärvången –Åkersjön öppnas risken/möjligheten för en markanvändning som kan innebära skada för rennäringen.

Kommunens ambition är dock att inom en i övrigt restriktiv plan möjliggöra en utbyggnad inom enstaka områden där vinden är tillräckligt bra för att generera ”grön energi”.

Rennäringen förutsätts kompenseras fullt ut för den skada en utbyggnad kan medföra.

Påverkan och synupplevelsen från Hotagen blir ej så påtaglig då avståndet är långt.

I dokumentet finns fotomontage redovisade.

Upplevelsen från Ansätten med en tänkbar utbyggnad inom Skärvången- Åkersjön kan i viss mån förmedla den påverkan som utbyggnaden i Skärvången-Åkersjön ger på ett lite längre avstånd.

De redovisningar som efterfrågas kan kommunen inte tillhandahålla.

Detta är uppgifter som kommer till miljöprövning när ett projekt finns.

I översiktsplanen kan däremot finnas riktlinjer som kan ligga till grund när den prövande instansen – Länsstyrelsen/Miljöprövningsdelegationen skall ta ställning.

Inom kapitlet ”Omgivningspåverkan, överväganden och riktlinjer behandlas ljud, reflexer, säkerhet mm.

Översiktsplanens uppgift är inte att utreda ekonomiska faktorer.

Parallellt med planen har dock en policy där rekommendationer om ersättning till bygden tagits fram.

Kommunstyrelsen i Krokoms kommun har fattat beslut om att följa denna policy.

Se även svar under Turistkompaniet, se 19.

49. Midt-Skandinavisk Regionprojekt Projektgruppe Reiselov og Turisme

En utbyggnad kommer att reducera områdets naturkvaliteter kraftigt. Många som reser till vårt område kommer att välja andra platser om utbyggnaden genomförs. Det blir också svårt att ”sälja in” området till nya kunder, då vindpakerna kommer att medföra negativ påverkan på våra vildmarker och vår vackra natur. Turismen är en arbetsintensiv näring i förhållande till vindkraft. I närområdet finns en av Skandinavians vackraste nationalparker och flera naturreservat. Detta kan inte kombineras med vindkraft.

Kommentar: se svar under Turistkompaniet, se 19.

Vindkraft i Krokoms kommun- Tillägg till översiktsplan

Förlängt samråd om översiktsplan Vindkraft i Krokoms kommun – tillägg till översiktsplan 1991

Samråd del 2 (fram till februari 2010)

Nedan redovisas inkomna yttranden efter det att samrådet förlängts och nya områden för utbyggnad föreslagits.

Länsstyrelsens yttrande återges i sin helhet, vad gäller övriga yttranden redovisas kärnbudskapet sammanfattat i några meningar. Samtliga yttranden återges i sin helhet i bilaga.

LÄNSSTYRELSEN, STATLIGA MYNDIGHETER

50. Länsstyrelsen, Jämtlands län

BAKGRUND

Länsstyrelsen har fått samrådshandlingar kring nya intresseområden för vindkraft, tillägg till översiktsplan 1991

Länsstyrelsen fick ett förslag till översiktsplan för vindkraft i Krokoms kommun på samråd. Länsstyrelsen yttrade sig om förslaget den 2009.06.03.

Under samrådet har nya områden visat sig vara av intresse för en eventuell vindkraftutbyggnad.

Med anledning av detta vill Krokoms kommun samråda med länsstyrelsen om fyra områden, belägna sydväst om Kaxås.

RIKSINTRESSEN M.M.

De fyra områdena berör direkt riksintresse för rennäring enligt kap 3 § 5 miljöbalken (MB).

Vidare ligger intresseområdena vid vägen Kougsta/Kaxås i närheten till områden av riksintresset för naturvård och friluftsliv enligt 3 kap §6 MB och kulturmiljö (Z23 *Offerdalsbygden* och Z25, *Storsjöbygden* i Krokoms kn).

Intresseområdet direkt söder om Kaxås överlappar, med sin grova avgränsning, området av riksintresse för naturvård.

Ett naturreservat, Lill-Stensjön, ligger i anslutning till intresseområdet som gränsar till Åre kommun..

Riksintresse vindbruk

Inom Krokoms kommun finns inga områden som av Energimyndigheten bedöms vara av riksintresse för vindbruk.

Ett av de aktuella områdena, det som gränsar mot Åre kommun, ligger i anslutning till ett område som Energimyndigheten pekade ut som riksintresse för vindbruk inom Åre kommun (Z004, Norr Brattäggen).

I Åre kommuns översiktsplan för vindkraft beslutade kommunen i sin avvägning att inte peka ut området som lämpligt för vindkraftsetablering pga riksintresse för rennäring.

Länsstyrelsen delade kommunens syn i frågan i sitt granskningsyttrande (2010.01.12)

SYNPUNKTER

Påverkan på riksintressen

Länsstyrelsen menar att ett utpekande av de fyra aktuella intresseområdena riskerar att negativt påverka riksintresset för rennäring. Områdena ligger så nära varandra att de kan upplevas som en enda stor etablering, om alla blir exploaterade.

De kumulativa effekterna av vindkraftverk och framförallt av infrastrukturer (vägar, kraftledningar) riskerar att påtagligt påverka rennäringen i hela området, bl a att skära av tre flyttleder, däribland en av riksintresse, utan lämpliga alternativa områden.

Vidare vill länsstyrelsen betona att en viss påverkan kan förekomma även för riksintresse för kulturmiljö och naturvård.

I motivering för området av riksintresse Z23 *Offerdalsbygden* står "... *Kuperat odlingslandskap med sockencentrum i en bygd med förhistorisk bruknings- och bosättningskontinuitet där byarna ligger tätt i karaktäristiska höjdlägen med åkermarken i sydsluttningar.*"

Riksintressets beskrivning visar att en del av de värden som riksintresset för kulturmiljövård vill skydda är starkt bundna till landskapet, dess öppenhet och byarna karaktäristiska höjdlägen.

Vidare i det andra området av riksintresse för kulturmiljövård Z25 *Storsjöbygden, Krokoms kn* står "Öppet jordbrukslandskap med radbyar och äldre gårdar med 1800-talsgården som dominerande gårdstyp på höjd- och slutningslägen med vida utblickar samt medeltida kyrkplatser i Alsen, Näskott, Rödön och Sunne, idag med kyrkobyggnader från 1800-talet."

Även för detta område hittar man, i motivering av riksintresset, en accent på aspekter som berör landskapsbilden. I detta perspektiv är området vid Hällberget det minst lämpliga. Detta område kan dessutom påverka naturvärden (se nedan, under *Naturvård*).

Naturvård

En del av Hällberget ska bli naturreservat och i branten ligger en mycket värdefull nyckelbiotop. Hällberget är dessutom mycket välbesökt och av stor betydelse för friluftslivet. #Med anledning av detta bör vindkraftverk öster om vägen Kougsta - Kaxås undvikas.#

Den västra delen av området ligger dessutom tämligen nära Orrflon som sedan lång tid tillbaka är en känd spelplats för stora mängder orre. Orre är en habitatart enligt fågeldirektivet och åtminstone västra delarna av detta område torde ingå i Orrflo-orrarnas livsmiljö. Därmed måste en eventuell etablering prövas mot artskyddsförordningen.

Runt naturreservatet Lill-Stensjön bör det vara en skyddszon på minst 2 km fri från vindkraftverk för att inte besöksvärdena i reservatet ska påverkas negativt. Lill-Stensjön är ett större naturreservat med stora upplevelsevärden knutna till orördhet och vildmarkskänsla.

I samrådshandlingarna saknas en redovisning för hur kraftledningarna till vindkraftsetableringar är tänkta att dras. Hur kraftledningar dras har stor betydelse i bedömningen av lämpligheten för utbyggnad av vindkraft.

Landskapsbild

Av gällande "Regional Utvecklingsstrategi för Jämtlands län" framgår bland annat att; "*Lokalisering av vindkraft ska ske i områden där påverkan på landskapsbilden är begränsad.*"

Vindkraftsutbyggnad inom delar av de föreslagna områdena, och särskilt på det föreslagna området vid Hällberget, skulle innebära en påtaglig påverkan på landskapsbilden. Hur en vindkraftsutbyggnad vid Hällberget skulle se ut från Kaxås illustreras väl i förslaget. Det bör dock också noteras att Hällberget är en väl känd siluett som är klart synlig på mycket långt håll från bland annat stora delar av Storsjöbygden. Det innebär att en vindkraftspark där skulle förändra bilden av landskapet för många på olika platser i Storsjöbygden (se även under rubriken *Påverkan på riksintressen*). Hällberget är också ett utflyktsmål i sig, vars topp många besöker för att uppleva den storslagna utsikten som det fria läget erbjuder.

Slutligen vill länsstyrelsen notera att Offerdalsbygden även finns med som värdefulla helhetsmiljöer i Naturvårdsverkets rapport (4815) "*Sveriges finaste odlingslandskap – Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet.*"

Fornlämningar

Länsstyrelsen vill göra kommunen uppmärksam att det finns lagskyddade fornlämningar inom intresseområdena, av kartorna att döma, som kommer att kräva arkeologiska utredningar innan exploatering sker.

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB)

I handlingarna för de fyra intresseområdena saknas en miljökonsekvensbeskrivning som visar vilka konsekvenser en eventuell vindkraftsutbyggnad i området skulle medföra. Kommunen kan, med en komplett bild av konsekvenserna för alla utbyggnadsområden i tillägget översiktsplan, finna det nödvändiga helhetsperspektivet i avvägningen inför det att översiktsplanen ställs ut.

Vid utformningen av detta yttrande har även deltagit Olle Lundgren, länsarkitekt, Gunbritt Nilsson, miljöskydd, Per-Olof Nystrand, naturskydd, Kristina Jonsson, rennäring och Jan Molde, hållbar tillväxt.

Pia Sandvik Wiklund
Länsråd

Massimo Cati
Arkitekt

Bilagor

Yttrande från
Banverket
Luftfartsverket, Åre Östersunds airport (LFV)
Sveriges geologiska undersökning (SGU)
Skogstyrelsen
Svenska Kraftnät

Denna mening kan tolkas som ett ställningstagande som inte varit avsedd, enligt skrivelse från Länsstyrelsen till markägare 2010-03-11 .

Kommentar: De områden som kommunen tagit upp till samråd har till större delen markerats som vita områden i utställningsförslaget, dvs områden som kan prövas för vindkraft. Ett av områdena, det som gränsar till Åre kommun, har inte vitmarkerats. En utbyggnad här innebär störst intrång i rennäringsen av de föreslagna områdena i det förlängda samrådet. Detta har framkommit under de muntliga samråd som hållits med samebyn.

Samma område kan innebära en påverkan på naturreservatet Lill-Stensjön vilket också motiverar att det inte är utpekad.

51. SGU, Sveriges Geologiska Undersökning

Har inget att invända mot utpekandet av de nya intresseområdena.
Det finns inga undersökningstillstånd eller prospekteringsintressen som kolliderar med lokaliseringen av vindkraft.

ORGANISATIONER, FÖRENINGAR, SAMEBYN, JAMTLI

52. STF, Jämtland- Härjedalenkretsen

Förslaget innebär inte väsentlig påverkan avseende betydelsen av natur- och kulturupplevelser.

53. Jämtland-Härjedalen Turism

Kompletterar tidigare lämnade synpunkter på planering av vindkraft.
Stora insatser görs för att utveckla turismen året om. Detta kan medföra att områden som tidigare inte varit högaktuella för turismverksamhet kan komma att bli det i högre grad.
Det kan därför bli nödvändigt med nya överväganden för att säkerställa att vindkraft, turism och andra verksamheter kan samexistera på bästa möjliga sätt.

Kommentar: Några av de vitmarkerade områdena kan ha påverkan på turistnäringen genom sin påverkan på landskapet.

En utbyggnad kan också vara positiv genom de bygdemedel som tillförs bygden. Detta kan bidra till att utveckla delar av turismen.

Frågan behandlas i särskild bilaga av Bosse Bodén och i samrådsredogörelse, del 1.

54. Offerdalsbygden i samverkan,OBIS, företräder alla 16 byalag i Offerdal

Protokoll från medlemsmöte den 18:e jan -10.

Önskar förlänga remisstiden till den 1 juli 2010.

”En etablering av vindkraft är en stor fråga som kommer att påverka vår bygd i väldigt stor utsträckning. ...Representanter från 7 byalag var närvarande. Det beslöts därför att göra en skrivelse med önskan om förlängd samrådstid.

Kommentar: Även under utställningstiden som pågår fram till augusti kan yttranden lämnas.

Översiktsplanen ska sedan förnyas under varje mandatperiod. Inom en tidsrymd på fyra år kommer därför en revidering att ske.

Samrådet bör inte förlängas. Kommunen avser att nå fram till ett antagande av planen under hösten.

55. LRF

Är generellt positiv till utveckling av vindbruk hos medlemmarna. Vindkraften ger positiva effekter såsom jobb på landsbygden, markarrenden, bättre infrastruktur mm.

Den enskilde markägarens intresse måste väga tungt inom områden där en utbyggnad inte bedöms bryta mot regelverket. Delaktighet och delägarskap i bygden talar för lyckade projekt.

56. Njaarke sameby

All vindkraftsetablering väster om vägen mellan Kaxås och Kougsta skulle vara ett stort intrång i vår renskötselrätt.

Är i grunden positiv till vindkraft och deltar gärna i diskussioner på områden som berör ”våran” by.

Påverkan på renskötsel handlar om ökad mänsklig närvaro, plogade skogsbilvägar samt vindsnurrorna i sig.

Kommentar: Planförslaget har i stort sett tagit hänsyn till rennäringen.

Tre områden inom riksintresset för rennäring har dock markerats som möjliga för prövning. Dessa områden berör två olika samebyar: Jovnevaerie i norr och Njaarke i söder. Den skada som en utbyggnad av vindkraften innebär för renskötseln måste kompenseras fullt ut.

57. Jamtli

Utbyggnad på Hällberget är inte lämplig ur kulturmiljösynpunkt.

Alla de fyra nya områdena ligger i närheten av eller är synliga från två riksintressen för kulturmiljövården, Riksintresse Z23 Offerdalsbygden samt Riksintresse Z 25 Storsjöbygden. Från Kaxås skulle en utbyggnad bli ett dominant inslag i kulturmiljön.

Kommentar:

Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget.

Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

58. Bergs kommun

Ingen erinran

59. Åre kommun

Det vore en fördel om vindkraftsfrågor behandlades lika på ömse sidor kommungränsen i enlighet med den översiktsplan Åre kommun antar.

Kommentar: Området beläget intill kommungränsen till Åre som i samrådsförslaget utpekades som möjligt utbyggnadsområde är rödmarkerat i det utställda planförslaget.

BYBOR, MARKÄGARE, ENSKILDA OCH NAMNLISTOR

Yttranden från bybor, markägare m fl visar två olika synsätt på en utbyggnad av vindkraft i närområdet. Ett är starkt negativt med hänsyn till påverkan på landskapet där framför allt förslaget att peka ut Storbacken väckt stort motstånd.

Ett annat synsätt är positivt då detta kan ge fördelar och möjligheter för bygden med investeringar och kapital. Kommentarer ges efter varje yttrande ofta med en hänvisning till tidigare svar.

60. Henric Omberg, Nordbyn

”Det skulle vara mycket olyckligt om detta projekt blev verklighet.” Placeringen förstör mycket av naturen

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget. Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

61. Johnny Lindman, Kaxås

JL pekar på ett antal problem med en etablering av vindkraft enligt förslaget:

- Påverkan på landskapet
- Bullereffekter
- Exploatörens (Vindbolagets) påstående att Hällberget inte har ”höga friluftsturism- eller rekreationsvärden.
- Påverkan på jakten
- Tillför troligen ej arbetstillfällen till bygden, personal och entreprenörer är inom motsvarande projekt kopplade till leverantören.
- Den av exploatören redovisade byggedepengen troligen inte så hög som uppgetts i informationen.

Är negativ till en utbyggnad i området.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget. Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

Påverkan vad gäller landskap, buller, jakt osv kommer att utredas om ett projekt blir aktuellt.

62. Elisabeth och Stefan Högberg, sommarboende i Kaxås

Framför kritik gällande redovisning på kommunens hemsida, svårtolkade kartor.

Kommentar: Förstår kritiken och arbetar för en förbättring av materialet.

Är i princip positiv till vindkraft.

Men den föreslagna etableringen är placerad i en bygd med riksunika vyer och utsikter.

”Det är dessa miljöer som är bygdens stora tillgång, som på sikt kan ge värdefulla intäkter och bidra till en levande landsbygd.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget.

Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

63. Elna Jonsson

”Som boende i Övre Kaxås blir jag berörd varje dag av den försämrade utsikten”

E J befarar att utbyggnaden medför värdeminskning på fastigheten utan att det finns möjlighet till kompensation.

Många besökare stannar för att njuta av utsikten.

”Om vi som får vår utsikt förstörd finge någon form av ersättning t ex i form av elkraftsandelar, då skulle vi känna oss delaktiga i det hela, vilket gör en viss skillnad”.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget.

Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

Kommunstyrelsen har tagit beslut om en policy gällande ersättning till bygden vid utbyggnad av vindkraft.

64. Greger & Britt-Marie Lundkvist, Kaxås

Är i grunden positiv till vindkraft men anser att placeringen av stora vindkraftsparker i natursköna områden med vackra vyer äventyrar bl.a utveckling inom turistnäringen.

Hade tidigare fått beskedet att det inte var aktuellt med etablering runt Kaxås.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget.

Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

65. Barbro och Ante Nässén, Ås

Vill, som tidigare fritidsboende och numera ½-årsboende i Kaxås avstyrka den föreslagna etableringen av vindkraft på Hällberget.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget.

Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

66. Örjan Brändfors, Östersund

Är positiv till utbyggnad inom Nordbyn och Hällberget. Ser investeringen som ett viktigt tillskott för glesbygdens överlevnad.

Den förändrade utsikten kommer man att vänja sig vid.

Ö B är berörd markägare.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget.

Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

67. Anders Larsson, turist i Offerdalsbygden

”Om ni väljer att klä Hällberget med vindmøller förstör ni för de boende och naturvärden kommer att skadas.”

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget.

Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

68. Märta och Uno Bångman, Kaxås

”En vindpark skulle fördärva den attraktion som området har idag.” Många boende och besökare har beundrat naturen runt byn, Hällberget och sjön. Hällberget med toppstugan är ett populärt utflyktsmål.

Är emot en utbyggnad inom Hällberget, Nordbyn.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget.

Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

69. Ann-Christine o Johnny Lindman, Kaxås; Carola o Fredrik Öberg, Kaxås (fritidshus); Anna-Britt o Lennart Hultberg, Åflo; Tobias Öberg, Kaxås (fritidshus), Marie-Louise o Per-Erik Källman Önet; Philip Erenbo, Kaxås (fritidshus); Helge Lindman, Kaxås; Gerda o Ingemar Gustafsson, Kaxås (fritidshus); Karin o Peter Berzen, Kaxås (fritidshus)

”Vi hoppas att kommunen inte tillåter byggnation mot allmänhetens vilja och att det ursprungliga förslaget ligger fast, dvs att vindkraft inte tillåts i detta område.”

Negativt med utbyggnad enligt förslag:

- Landskapsbilden och vyn skulle förstöras
- Belysning under mörkret
- Bullerstörning då anläggningen är rel. nära bebyggelsen.
- Renar, djur- och fågelliv

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget.

Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad. Miljökonsekvenserna behandlas inom varje utbyggnadsprojekt.

70. Sam Olofsson, Malmö

Som markägare och sommarboende i Kaxås motsätter sig SO förslaget att bygga ut vindkraft på Hällberget.

Hällbergsvyn är unik, alternativa platser inom kommunen, där man inte exploaterar ett landmärke, bör finnas. Det finns risk att ljudet kommer att förstärkas då Hällsjön med omkringliggande höjder kan komma att fungera som en resonanslåda.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget. Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

71. Malin Bäckström, Grödinge (blivande fastighetsägare, Kaxås)

”Jag säger nej till vindkraft Hällberget, Offerdal då det blir ett stort ingrepp i den vackra naturen.”

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget. Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

72. Eva Johansson, Janeric Johansson, Malmö

I samband med gästföreläsningar i olika länder/världsdelar har undertecknad visat bilder där en stor del visat vyer från Kaxås, dessa har särskilt uppmärksammats på grund av sin skönhet.

Undertecknade vill uppmana kommunen att hitta en mer lämplig plats, en utbyggnad i Kaxås skulle det vara rena katastrofen för miljön.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget. Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

73. Per-Martin Bäckström, Grödinge

Ser det som viktigt för bygden och för boende, hela eller del av året att detta paradiset bevaras och att kommunen vidhåller det första planförslaget som undantar bygden från utbyggnad av vindkraft.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget. Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

74. Yngve o Yvonne Persson, Kaxås

”Vindkraftverk på pärlband i horisonten förstör den vackra vyn...”

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget. Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

75. Maria Grund, övre Kaxås

Kommer att se vindkraftverken varje dag från övre Kaxås men kommer inte att kunna få ut någon kompensation ekonomiskt. En eventuell bygdepeng går till byn, kanske till bygdegården som jag sällan besöker.

Vindkraftverk placerade i norrläge påverkar betydligt mindre.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget.

Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

76. Lars-Olof Grund, övre Kaxås

Är inte störd av vindkraftverk, men det borde göras ett omtag vad gäller lokaliseringsfrågan. Placeringen måste ske med stor hänsyn till naturvärden.

Det bör därför såsom i östra Jämtland skrivas kontrakt så att områden med höga naturvärden sparas för framtiden.

Kommentar: Planförslaget har tagit hänsyn till naturvärden. Ett omtag kommer att ske eftersom planen ska förnyas varje mandatperiod

77. Per Johan Göransson, Madeleine Nilsson, Tångeråsen

Säger nej till planerna som innebär att Tångeråsen blir inringad av vindkraftparker som visuellt påverkar den fjällnära utsikten i flera väderstreck.

En framtida utveckling för Offerdalsbygden, med naturbaserad ekoturism äventyras om vindkraft uppförs i alla väderstreck.

I Offerdal finns redan 21 av 22 vindkraftverk.

Kräver därför att kommunen stoppar ytterligare planer på vindkraftparker.

Kommentar: Det är svårt att förutsäga vilken påverkan på turismen en utbyggnad av vindkraft skulle innebära. Men om skadan blir stor bör en kompensationsåtgärd diskuteras i det fall att en utbyggnad blir genomförd.

Se kommentar under "Jämtland-Härjedalen Turism", se 53.

78. Lisette Bångman, Kaxås och Sundsvall

"Det är med sorg i hjärtat och sinnet som jag ser hur man planerar att göra ett sådant övergrepp på denna vackra miljö."

Ett sådant viktigt beslut, som har betydelse i generationer framöver ska inte forceras fram på kort tid.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget.

Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

79. Anonymt

"Tio skäl till att säga nej till vindkraftparker på Hällberget och Nordbyn"

I punktform presenteras motiven till att inte föreslå utbyggnad enligt planförslaget.

-Lägena är provocerande

-Buller och ljud

-Dålig vind

-Besvärande skuggeffekter och blinkljus

- Sjunkande fastighetsvärden
- Osunda beräkningar, ”en lögn att påstå att de föreslagna vindkraftverken ska ge miljonbelopp till bygden”
- Subvention till redan rika, de statliga subventionerna ger ytterligare stöd till redan rika markägare.
- Risk för bubbelekonomi. ”när de statliga subventionerna försvinner spricker bubblan ,då kommer många av vindbolagen att försvinna. Riskerar att få en vindkrasch i likhet med fastighetskrasch och IT-krasch.
- Okklarheter runt nedmonteringen, risk att fonderna är förbrukade då vindkraften ska monteras ned, då får markägarna betala.
- Ett stort svek, ”Krokoms kommun saknar vilja, plan och policy för att hantera frågan om sunda etableringar...”

Kommentar: Flera av de problemställningar som yttrandet beskriver utreds i varje projekt. Kommunen ger riktlinjer inom översiktsplanen.

80. Kersti Jonsson, Kaxås

”Vi betalar ett alldeles för högt pris om vi tillåter en energiindustri i vår vackra bygd.”
 ”För att genomföra lyckade projekt är tid en medverkande faktor. Saker får komma i rätt ordning och förankras.” Det mytomspunna Hällberget har årligen många besökare.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget. Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

81. Siri Jonsson, Kaxås

”Hällberget-Nordbyn är ingen lämplig plats för vindkraft”
 Hällberget är ett viktigt besöksmål för turister, hemvändare och bybor.
 Rastsugan på Hällberget byggd 1962, vårdas och utgör ett viktigt besöksmål för många.
 Naturvärden på kommer att gå till spillo om en exploatering genomförs.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget. Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

82. Magnus Bäckström, Grödinge

Anser att det ursprungliga förslaget där utbyggnad inte tilläts i området var bra.
 ”Det nu planerade området kring Kaxås ligger på ett sådant avstånd från permanent- och fritidsbebyggelse att störningar definitivt inte kan uteslutas.”
 Överväger därför att välja annat mål för ferier om en utbyggnad genomförs.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget. Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

83. Mona Puttick, Tångeråsen

”En kärleksförklaring till kulturlandskapet kring Hällsjön – Låt det finnas kvar! Placera vindkraften någonstans där det inte stör hela intrycket av byarna runt Hällberget.

Kommentar: Kommunen har valt att vitmarkera området invid Hällberget. Detta innebär att kommunen inte för närvarande kan ta ställning för en utbyggnad inom området, men inte heller vill uttala ett ställningstagande som motsätter sig en utbyggnad.

84. Bybor, totalt 65 namnunderskrifter, Kaxås, Åflo, (Offerdals-Nygården, Tulleråsen)

Säger Ja till etablering av vindkraft inom Storbacken och Nordbyn.

Detta skulle medföra stora värden för bygden med ökade investeringsmöjligheter, fler arbetstillfällen, ökade skatteintäkter, bygdepeng mm. Ett uppsving för en glesbygd med mycket små möjligheter till ekonomisk utveckling på annat sätt inom överskådlig framtid. Kompletterande yttrande påpekar brister i Länsstyrelsens yttrande.

Kommande markarrende ska delvis avsättas till en fond för att utveckla bygden, under de 4 första åren.

Bygdepeng kan bidra till bl a renovering och underhåll av bygdegården.

85. Bybor, totalt 18 namnunderskrifter, Kaxås, Åflo, Önet

Motsätter sig en etablering på Hällberget eller Nordbyn.

Vill att de nu föreslagna områdena inte ska ingå i kommunens översiktsplan för etablering av vindkraft utan att den ursprungliga planen skall gälla.

Vill få till stånd en gemensam utredning med alla byalag i Offerdal för analys om det ska exploateras ytterligare för vindkraft i Offerdal.

Argument för ställningstagande:

-Fjällnära skog, utgör värdefull natur- och kulturbygd.

-Attraktionsvärdet att bo och verka i bygden minskar. (30% minskning har uppgetts av fastighetsmäklare)

-Projektet har hanterats dåligt och utan förankring i bygden.

-Den icke demokratiska processen är grunden för konflikter i bygden för generationer framåt om utbyggnaden kommer till stånd.

-Tror att det går att hitta optimala placeringar ur vindsynpunkt och med hänsyn till djur- och naturvärden

-Etableringarna kommer att påverka jakt, fiske och friluftsliv negativt.

-Det kommer att behövas byggas ytterligare kraftledningar med breda gator som även blir ett betydande inslag i naturen.

-Risken med den syd-västliga placeringen är skuggverkan från verken som när solen står lågt drabbar byn. En hög ljudnivå kan uppstå med en placering där landskapet skapar resonans.

.En högintensiv belysning kommer att bli nödvändig med de höga tornen.

-Underlaget från Svenska Vindbolaget samt markägarnas företrädare har skickat till kommunen är vilsledande och innehåller flera sakfel.

-Områdena Hällberget/Nordbyn kommer att ligga i omedelbar närhet av områden klassade som Riksintresse för naturvård samt kulturmiljövård.

86. Namnunderskrifter från Offerdal, totalt ca 180 namn

1. Vi säger Ja till en gemensam utredning med alla byalag i Offerdal för analys om det skall exploateras ytterligare för vindkraft i Offerdal.
2. Vi säger Ja till att Krokoms kommuns ursprungliga plan för etablering av vindkraftverk i Offerdal skall gälla tillsvidare.
3. Vi säger Nej till förslaget från Svenska Vindbolaget och att föreslagna området inte ska ingå i Krokoms kommuns översiktsplan.

87. Totalt 15 namn

Vi säger Ja till förslaget till etablering på Hällberget enligt förslaget från Svenska Vindbolaget.

Kommentar till namnlistor för och emot en utbyggnad i närområdet:

Frågan om etablering av vindkraft har delat bygden genom de olika synsätt som kommit upp till ytan då olika aktörer varit verksamma och när kommunen nu prövar lokaliseringen genom översiktsplanen.

På de namnlistor som skickats som yttrande finns flera personer som även skrivit egna yttranden .

Många har också skrivit sitt namn på två listor.

Under samrådets gång har synpunkterna tagits upp till diskussion inom kommunstyrelsens

presidium som varit ledningsgrupp för planarbetet.

Yttranden under samrådet från lokalbefolkningen, myndigheter samt andra berörda ligger till grund för fortsatt hantering av ärendet.

Vid sammanvägning av de olika synpunkterna har kommunen kommit fram till ett utställningsförslag som innebär att utbyggnad för vindkraft kan prövas genom miljöprövning i de områden som på plankartan vitmarkerats..

YTTRANDEN GÄLLANDE OMRÅDEN SOM EJ PEKATS UT I FÖRLÄNGDA SAMRÅDET

88. Nils- Olof Hedman,Näliden

Framför önskemål om utpekande av området Gysrun/Svartrun som utbyggnadsområde för vindkraft.

Området ligger nära ”projekt Skärvången-Åkersjön ” och elledning bör kunna samordnas med detta.

Kommentar: Området är beläget intill ett större markerat område inom Skärvången-Åkersjön och har markerats som möjligt för prövning. Miljöprövningen får sedan visa om en utbyggnad är lämplig.

89. Doris Olsson, Bertil Nyman, Nolasjöns byalag

Vid möte har byalaget enats om att utbyggnad av vindkraft i området är av intresse..

Ifrågasätter riksintressets innebörd och betydelse i området.

Vill utveckla dialogen mellan berörda parter i ärendet.

Kommentar: Området har vitmarkerats och kommunen anser därmed att utbyggnadsprojekt kan prövas i området.

90. Ulf Nilsson

Möte i Enarsvedjan angående etablering av vindkraft visar stort intresse i bygden för utbyggnad. Kräver som markägare att ärendet prövas enligt regelverket.

(ägare till Rismon 1:4)

Kommentar: se ovan

91. Dong Energy

Dong Energy är intresserade av utveckling av vindkraftsprojekt i områdena Gravbränna och Störåsen (gröna områden i samrådsförslaget).

Kommentar: Området pekas ut som möjligt utbyggnadsområde.

92. Nolasjöns byalag

Rismon, Brattmon, Tjärnåsen, Enarsvedjan, Anvågen, och Fiskviken

Enkät med intresseundersökning angående etablering av vindkraft i området.

Svarsalternativen är **Ja**, **Nej** eller **Vet ej**

Resultatet: 46 ja, 2 vet ej.

Kommentar: se ovan.

Under samrådstiden har skrivelser från företag och enskilda inkommit. Dessa har inte tagits upp i samrådsredogörelsen.

De innehåller information om projektidéer eller annan sorts information och har inte ansetts vara den typ av yttrande över planförslaget som kommunen har anledning att kommentera i denna samrådsredogörelse.

Dessa redovisas på kommunens hemsida i anslutning till inkomna yttranden.

Några yttranden har kommit in väldigt sent och inte kunnat tas upp i samrådsredogörelsen av den anledningen.

Under utställningen finns återigen tillfälle att lämna skriftliga yttranden över planförslaget.

Brevväxling via e-post mellan tjänstemän/politiker och enskilda bland annat angående beslutsgången kring samrådet har också förekommit.

Detta material finns ej redovisat här.

Finns i kommunens diarium.

Krokom 2010-05-05

Anne Dahlgren, stadsarkitekt